

Podczas zajęć popołudniowych odbyły się dyskusje przy okrągłym stole. Ks. prof. Eduardo Molano, poprzedni dziekan Wydziału Prawa Kanonicznego, stwierdził, że należy pamiętać o tym, iż takie są procesy, jacy są sędziowie i osoby pracujące w trybunałach kościelnych, a co za tym idzie, jeśli któraś z nich nie będzie dobrym chrześcijaninem żyjącym w zgodzie z zasadami ewangelicznymi, jej praca w sądzie, a także orzekanie nie będą właściwe. Zatem dobry i autentyczny chrześcijanin to dobry i prawy sędzia; dobry sędzia to prawidłowe procesy w sprawach dotyczących ważności małżeństwa.

Ks. Grzegorz Wojciechowski
Katedra Prawa Katolickich Kościołów Wschodnich KUL

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI NAUKOWEJ
ACTUALIDAD Y RETOS DEL DERECHO ECLESIASTICO
DEL ESTADO EN LATINOAMERICA.
MEXICO, 17-19 XI 2005

W dniach 17-19 listopada 2005 r. w mieście Meksyk odbyła się międzynarodowa konferencja na temat *Aktualny stan i wyzwania prawa wyznaniowego w Ameryce Łacińskiej (Actualidad y retos del Derecho Eclesiastico del Estado en Latinoamerica)* zorganizowana przez Latynoskie Stowarzyszenie Wolności Religijnej (Consortio Latinoamericano de Libertad Religiosa-CLLR) przy współudziale Sekretariatu Stanu (Secretaria de Gobernacion) i Meksykańskiej Państwowej Komisji Praw Człowieka (Comision Nacional de los Derechos Humanos). Konferencja odbywała się w siedzibie Narodowego Centrum Praw Człowieka (Centro de Derechos Humanos del *Ombudsman* Nacional). Uczestniczyli w niej politycy, naukowcy i prawnicy z większości państw Ameryki Łacińskiej, USA i Polski. Nasz kraj reprezentowali ks. prof. dr hab. Józef Krukowski (KUL/UKSW), ks. dr hab. Krzysztof Warchałowski (UKSW) i ks. dr Mirosław Sitarz (KUL).

W pierwszym dniu konferencji uczestniczyli tylko wykładowcy prawa wyznaniowego i kościelnego prawa publicznego. Dzień ten był przeznaczony na swobodną wymianę zdań dotyczącą aktualnego stanu i wyzwań wyznaniowego i kościelnego prawa publicznego w Ameryce Łacińskiej. Refleksji tej przewodniczył i słowo wstępne wygłosił Alvaro Castro Estrada.

Drugi dzień był przeznaczony na wygłaszanie referatów. Składał się z trzech sesji, którym kolejno przewodniczyli: Alvaro Castro Estrada, Carlos Valderrama Adriansen i Ana Maria Celis Brunet. Słowo powitalne oraz przemówienie inauguracyjne sesję wygłosił Jose Luis Soberanes F. (Meksyk). W imieniu CLLR przemawiał Carlos

Valderrama A. (Peru). Wystąpienia referentów trwały od 20 do 30 minut. Treść referatów dotyczyła specyficznych problemów konkretnego kraju lub całej Ameryki Łacińskiej, związanych z tematem ramowym. Pierwszy referat na temat *Rzecznik Praw Obywatelskich a wolność religijna* wygłosił Jose Luis Sobieranes F. (Meksyk). Kolejne referaty prezentowali: Carmen Asian Pereira (Urugwaj) *Podstawy i osiągnięcia prawa wyznaniowego*; Ana Maria Celis Brunet (Chile) *Ewolucja pojęcia i treści prawa do wolności religijnej*; Carlos Angarita Sarmiento (Kolumbia) *Stosunki między władzą świecką a hierarchią kościelną*; Juan G. Navarro Floria (Argentyna) *Sposoby uznawania stowarzyszeń religijnych*; Gonzalo Flores Santana (Peru) *Początki i ewolucja nauczania świeckiego (doktryny laickiej)*; Jaime Domingo Lopez B. (Meksyk) *Wartości oraz kultura narodów i wspólnot autochtonicznych Meksyku*; Scott E. Isaacson (USA) *Nauczanie publiczne a sprawa wolności religijnej*; Alvaro Castro Estrada (Meksyk) *Państwo laickie w Meksyku*; Norberto Padilla (Argentyna) *Tolerancja a mniejszości religijne*; Carlos Valderrama A. (Peru) *Perspektywy świeckiego prawa wyznaniowego*.

Po zakończeniu każdej sesji odbywała się 20-, 30-minutowa dyskusja, którą jako moderatorzy prowadzili: Norberto Padilla, Carmen Asian Pereira i Raul Gonzalez Schmal. Na zakończenie dnia odczytów (konferencji) przemówienie wygłosił Jaime Domingo Lopez B. (Meksyk).

Trzeciego dnia rano z udziałem tylko członków Stowarzyszenia odbyło się doroczne walne zebranie CLLR. Po jego zakończeniu dla wszystkich chętnych uczestników konferencji organizatorzy przygotowali wycieczkę krajoznawczą do Piramid Teotihuacan oraz do najliczniej uczęszczanego sanktuarium na świecie – Matki Bożej z Guadalupe. Ostatniego dnia pobytu w Meksyku (20 listopada) uczestnicy konferencji mogli zgodnie z własnym programem podziwiać uroki stolicy (jednego z największych miast świata) lub oglądać uroczystą defiladę zorganizowaną z okazji meksykańskiego święta narodowego.

Mirosław Sitarz

Katedra Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL